Kúria webhelyen lett közzétéve (https://kuria-birosag.hu)

454/2001. számú gazdasági elvi határozat

454

I. A külföldi választottbírósági határozatra végrehajtási tanúsítvány vezetése iránti kérelem tárgyában a bíróság nemperes eljárás keretében dönt [1994. évi LIII. tv. (Vht.) 9. §, 205. §, 208. §, 209. §, 1962. évi 25. tvr.-rel kihirdetett New York-ban 1958. június 10-én kötött New York-i Egyezmény I. cikk 1. és 2. pont, III. cikk, 12/1962. (X. 31.) IM r. 1. § a) pont, 3. §].

II. Ha a felperes keresetének elbírálására a magyar bíróságnak nincs joghatósága, és azzal összefüggő jogviszonyból eredő viszontkereset elbírálására sincs a magyar bíróságnak joghatósága, a pert a viszontkereset tárgyában is meg kell szüntetni [Pp. 3. § (1) bek., 130. § (1) bek. a) pont, 147. § (1) bek., 157. § a) pont].

Az elsőfokú bíróság 2. sorszámú végzésében a felperes eljárási kifogásának és igazolási kérelmének helyt adva, a megyei bíróság 2000. február hó 4. napján kelt 22-I. és II. számú végzéseit hatályon kívül helyezte. A megyei bíróság előtt indult pert - az alperes viszonkeresetére is kiterjedően - megszüntette. Elrendelte az alperes, 1999. november 26. napján 12. sorszám alatt előterjesztett - a Piacenzában dr. Merli bíró által 1998. november 20. napján hozott - választottbírói határozatra végrehajtási tanúsítvány rávezetése iránti kérelme tekintetében a kérelemnek peren kívüli eljárás keretében történő elbírálását. Megállapította, hogy a felperes a lerótt 750 000 Ft kereseti illeték visszatérítésére jogosult. Erről a jogerős végzés egy példányának megküldésével értesíteni rendelte a megyei illetékhivatalt. Akként rendelkezett, hogy ezt meghaladóan a felperes a perrel felmerült költségeit maga viseli.

Az elsőfokú bíróság végzésének a viszontkereset tárgyában indult pert megszüntető rendelkezése ellen a felperes fellebbezéssel élt. Kérte a végzés megváltoztatását, az alperes viszontkeresetének elutasítását, a választottbírói határozatra végrehajtási tanúsítvány rávezetése iránti alperesi kérelem peren kívüli eljárás keretében történő elbírálása elrendelésének mellőzése mellett. Arra hivatkozott, hogy az alperes többször - így az 1999. november 26-án kelt 12. sorszámú beadványában, az 1999. december 13-án kelt ellenkérelmében, továbbá az 1999. december 17-én, 2000. január 3-án, 2000. január 19-én és február 4-én tett nyilatkozatában viszontkeresetként kérte elbírálni a választottbírói határozat végrehajtási tanúsítvánnyal történő ellátása iránti kérelmét. A felperes álláspontja szerint a bíróság a peres felek által előterjesztet kérelmekhez általában kötve van, azokon csak törvényi felhatalmazás alapján terjeszkedhet túl. Ezért az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az alperes sorozatosan megerősített nyilatkozatait, tartalma szerint, peren kívüli eljárást kezdeményezőnek. Az alperes szakképzett jogi képviselővel eljárva, a peres és a nemperes eljárások közötti eltérés ismeretében, indokaival alátámasztottan, perben, viszontkeresetként kérte kérelmének elbírálását. Miután ez a viszontkeresete megalapozatlan volt, ezért a bíróságnak azt el kellett volna utasítani és nem permegszüntető végzést kellett volna hoznia a kérelem tárgyában.

Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében hangsúlyozta, rendkívül vitatható, hogy a külföldi választottbírósági ítélet végrehajtási záradékkal történő ellátására nemperes eljárást kell-e lefolytatni. A Vht. 208. §-ából nem lehet levezetni a végrehajtási záradék kérelmezésének

nemperes jellegét.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság végzésének a viszontkereset tárgyában indult pert megszüntető rendelkezését meghaladó egyéb rendelkezése [Pp. 228. §-ának (3) bekezdése].

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését csak a fellebbezési kérelem keretei között bírálta felül. [Pp. 259. §-a folytán alkalmazott 253. §-ának (3) bekezdése].

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróságnak, a felperes fellebbezése folytán, abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy helytálló volt-e az alperes viszontkeresete tárgyában a per megszüntetése, vagy pedig az alperes viszontkeresetét érdemben kellett volna elutasítania az elsőfokú bíróságnak.

E jogvita elbírálásához az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és helytálló az arra alapított jogi döntése is. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett rendelkezését a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság - a fellebbezésben és az alperes észrevételében foglaltakra tekintettel - az elsőfokú végzés indokait kiegészíti az alábbiakkal:

Nem vitásan az alperes viszontkeresetében azt kérte, hogy a magyar bíróság a külföldi választottbírói határozatra végrehajtási tanúsítványt vezessen és e végzés jogerőre emelkedését követően állítson ki végrehajtási lapot. Az alperesnek e kérelmére az általa is helyesen hivatkozott, az 1962. évi 25. tvr.-rel kihirdetett, New Yorkban 1958. június 10-én kötött és a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről, végrehajtásáról szóló New York-i Egyezmény I. cikkének 1. és 2. pontját, III. cikkét, a 12/1962. (X. 31.) IM rendelet 1. §-ának a) pontját, 3. §-át, s a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 208., 209. §-ait, valamint a 16. §-ának d) pontját kell alkalmazni.

Az alperes igénye tehát végrehajtási igény. A külföldi határozatok végrehajtását a Vht. 205-210. §-ai szabályozzák. A végrehajtási eljárás pedig a magyar jog szerint figyelemmel a Vht. 9. §-ában foglaltakra - polgári nemperes eljárás.

A Pp. 147. §-ának (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos, vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas.

A perbeli esetben azt kell vizsgálni, hogy az alperes viszontkeresetében érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos, vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered-e. Ez a feltétel valóban fennáll. A felperes keresetének elbírálására azonban a magyar bíróságnak nincs joghatósága - ahogy azt az elsőfokú bíróság az e vonatkozásban jogerőre emelkedett permegszüntető végzésében helyesen kifejtette.

Ugyanígy nincs az ugyanabból a jogviszonyból eredő viszontkeresettel megindítani kívánt perre sem joghatósága a magyar bíróságnak. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a viszontkereset tárgyában is megszüntette a pert a Pp. 157. §-ának a) pontjára és 130. §-a (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozva. A Pp. 3. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata azonban azt a kötelezettséget rója a bíróságra, hogy a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint vegye figyelembe. E jogszabályban foglalt kötelezettségének tett eleget az elsőfokú bíróság, amikor észlelve, hogy az alperes kérelme tartalmilag egy végrehajtás iránti, nemperes eljárás kezdeményezésére irányul, elrendelte annak ekként történő elbírálását.

(Legf. Bír. Gf. VI. 32. 300/2000. sz.)